

ТЕХНИЧЕСКИ ДОКЛАД

НА ФАРНЕТ

*Проучване на казуси относно конкретни дейности на МИРГ за подкрепа
опазване на биологичното разнообразие и възстановяване на морските и
сладководни екосистеми*

февруари 2021 г.

Авторско право © Европейския съюз (2021)

Възпроизвеждането е разрешено, при условие че източникът и авторите са признати.
ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ – Генерална дирекция "Морско дело и рибарство" Референтен документ:

Автори: Жан-Пиер Верцруис, Моника Веронеси, Джане Пости, Марта Едра И Урзула Будзич- Табор

Отказ от отговорност: Информацията и мненията, изложени в настоящия доклад, са тези на автора(ите) и не отразяват непременно официалното становище на Европейската комисия. Комисията не гарантира точността на данните, включени в настоящия доклад. Нито Комисията, нито което и да е лице, действащо от името на Комисията, носят отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

Поддържащ екип на FARNET Chaussée Saint-Pierre B 1040, Брюксел

Тел:+32 2 613 26 50

info@farnet.eu www.farnet.eu

Кратко изложение

Този пример има за цел да се подобри разбирането ни за приноса на местните инициативни рибарски групи в областта на рибарството (МИРГ) към Стратегията за биологичното [разнообразие за 2030 г.](#) Финансиран от [ЕФМДР](#), всяка рибарска група МИРГ/ FLAG изпълнява собствената си Стратегия за местно развитие като част от програма за участие, наречена Водено от общностите местно развитие (ВОМР). В това проучване се разглежда начинът, по който определени МИРГ изпълняват операции, които допринасят за опазването или възстановяването на биологичното разнообразие в тяхната местна област.

В него се проучва доколко действията, предприети в тази област, са **ефективни, когато се осъществяват на местно равнище** в рамките на многогодишна стратегия и **партньорство**. В него се разглежда и "бизнес аргументът за биологичното разнообразие"¹, който показва, че опазването и възстановяването на биологичното разнообразие могат да допринесат за заетостта и икономическото развитие на местно равнище.

Проучването е съсредоточено върху пет МИРГ. За всяка рибарска група FLAG се представят местните обстоятелства и се разглеждат отблизо някои от операциите, които са поети за опазване или възстановяване на биологичното разнообразие в съответната област. Представени са накратко двадесет операции, както и основните уроци, които могат да бъдат извлечени от техните трудности и успехи.

В района [на ФЛАГ на Каланкес](#) във **Франция** са включени два национални парка с висока степен на опазване на природата. МИРГ успя да установи сътрудничество между рибарите и еколозите чрез общото си членство в органа за вземане на решения на РИБАРСКАТА ГРУПА. Сътрудничеството с научните изследвания се осъществява така, че води до новаторски подходи за защита на местното биоразнообразие, но това ще изисква по-нататъшно финансиране, за да бъде изцяло приложено.

В **Испания** РИБАРСКАТА ГРУПА [Мурсия](#) обхваща район с изключително морско биологично разнообразие, богати подводни ливади в Насидония и най-голямата морска лагуна в Европа. МИРГ работи по сътрудничеството на всички равнища: пряко участие на рибарите в управлението на морския резерв, ангажира местната общност в образователни дейности на плажовете и включва неправителствени организации за околната среда при наблюдението на чувствителни видове и дейности за повишаване на осведомеността.

В района на ФЛАГ [East Finland](#) се включват езерото Сайма - най-голямото езеро във Финландия и четвъртото по големина естествено сладководно езеро в Европа. Рибарската група МИРГ има за цел да развие местния риболов чрез насърчаване на използването на недостатъчно използвани рибни запаси, като същевременно се подобряват екологичните облиги и се защитават застрашените видове. МИРГ се възприема като неутрален участник, който може да включва съответните заинтересовани страни, включително рибари, преработватели, изследователи, природозащитници и собственици на водни обекти.

В **Португалия** [FLAG Монтего Мар](#) обхваща естуарите на река Мондего, което е важно за екологичната ѝ стойност и за икономическата дейност, която тя извършва. МИРГ ползва

¹ Вижте "Бизнес казусът за биологичното разнообразие" тук:

https://ec.europa.eu/info/strategy/strategy/priorities-2019-2024/European-green-deal/actions-being-being-eu/eu-eu-биоразнообразие-стратегия-2030_en

финансиране от три различни европейски фонда, но това е повече от само възможност на финансиране: активният обществен център е основен елемент на ВОМР и също така мобилизира изследователи, за да помогне за намирането на решения на местните въпроси.

[МИРГ Morenka](#) в **Полша** е вътрешна рибарска група, която включва в своята площ гората Тухола, една от най-големите борови гори в Полша - дом на много уникални животински и растителни видове. Гората се превръща в биосферен резерват на ЮНЕСКО през 2010 г., който МИРГ използва като обща "марка", обединяваща туризма и свързаните с околната среда дейности. МИРГ успя да убеди местните общини, че има "бизнес аргументи за биоразнообразието", което води до потенциално разширяване на местния биосферен резерват.

От работата на тези МИРГ за опазване на биологичното разнообразие и туризъм могат да се извлекат няколко основни поуки:

- **Сътрудничеството на всички равнища е от ключово значение** за развиване на действията по отношение на биологичното разнообразие, тъй като спомага за преодоляване на впечатлението за противопоставяне между интересите на различните заинтересовани страни: сътрудничеството между рибарите и еколозите за възстановяване на доверието, сътрудничеството с научните изследвания за идентифициране на новаторски решения, сътрудничеството с местни НПО, работещи в областта на опазването на биологичното разнообразие, и сътрудничеството с публичния сектор, което често е от решаващо значение за устойчивостта.
- **Иновациите често са необходими**, за да се определят нови решения за справяне със заплахите за биологичното разнообразие. Иновациите могат да бъдат прехвърлени от други области или могат да бъдат подпомагани от сътрудничество с местни научноизследователски институции.
- МИРГ подкрепят **"бизнес-аргументите за биологичното разнообразие"**, като показват, че опазването и възстановяването на биологичното разнообразие могат да бъдат местен източник на икономическо развитие и нови работни места, което е от ключово значение за устойчивостта.
- **Ще бъде необходимо окрупняването на дейностите на местно равнище**, за да се гарантира максимално въздействие върху защитата и възстановяването на биоразнообразие. Работата по биологичното разнообразие обикновено е само едно от средствата, които се използват за изготвяне на операции, които изискват по-големи инвестиции, подкрепени от други източници на финансиране.
- **Важно е да се предприемат действия за образование и комуникация** относно спешната необходимост от опазване на биологичното разнообразие, както и да се демонстрират резултатите от местните проекти за осигуряване на ангажираността на местното население.

Този пример показва, че наред с действията за насърчаване на местното икономическо развитие и подобряване на социалното благосъстояние някои МИРГ вече изпълняват специфичните ангажименти и действия, включени в стратегията на ЕС за биологичното разнообразие: увеличаване на защитените зони; възстановяване на деградирани екосистеми; подобряване на знанията и по-добро интегриране на въпросите, свързани с биологичното разнообразие, в процеса на вземане на обществени и стопански решения.

Тъй като МИРГ започват да мислят за следващия програмен период, това направление следва да бъде приоритизирано от всички МИРГ за максимално въздействие върху спирането на загубата на биологично разнообразие и възстановяването на морските екосистеми.

Съдържанието

Кратко изложение	3
1. Въведение: Защо този казус?	6
2. Как рибарските групи рибарски групи се занимават с необходимостта от опазване и възстановяване на биологичното разнообразие на местно равнище?	7
2.1. Франция — МИРГ (GALICA)	8
2.2. Испания – 1. Мурсия Флаг	11
2.3. Финландия — МИРГ за Източна Финландия	15
2.4. Португалия – 1. Мондего Мар МИРГ	18
2.5. Полша - МИРГ "Моренка"	20
3. Поуки от работата на РИБАРСКАТА ГРУПА по биоразнообразието	24
3.1 Сътрудничеството е от ключово значение за отключването на действията по отношение на биологичното разнообразие.	24
3.2 Иновациите са необходими	25
3.3. Биологичното разнообразие може да бъде източник на икономическо развитие	25
3.4. Необходимо е да се разрасне, за да се повлияе на биологичното разнообразие	26
3.5. Образованието и комуникацията са от ключово значение	26
4. Заключение	27

1. Въведение: Защо този казус?

През юли 2020 г. FARNET предприе проучване на начина, по който РИБАРСКИТЕ ГРУПИ допринасят за постигането на целите, определени в "[Зелената сделка](#)" (ГД). В настоящия [доклад от проучването](#) бяха установени 1167 операции в съответствие с приоритетите на Зелената сделка, включително опазването и реорганизирането на биологичното разнообразие на местно равнище.

Това проучване на различни казуси има за цел да подобри разбирането за приноса на МИРГ и принаса за [стратегията](#) за биологичното [разнообразие за 2030](#) г., като се разгледат по-подробно начина, по който някои МИРГ изпълняват редица операции, които допринасят за опазването или възстановяването на биологичното разнообразие в тяхната местна област. Стратегията за биологичното разнообразие беше приета от Комисията през май 2020 г. и съдържа конкретни ангажименти и [действия](#), които трябва да [бъдат поети до 2030](#)г., много от които са от значение за МИРГ. Те включват:

- ✓ Увеличаване на защитените зони (поне 30 % от моретата в ЕС).
- ✓ Възстановяване на влошени екосистеми.
- ✓ Подобряване на знанията и по-добро интегриране на въпросите, свързани с биологичното разнообразие, към вземането на публични и стопански решения.
- ✓ Глобалното действие за спиране на загубата на биологично разнообразие.

Проучването анализира до каква степен действията, предприети в тази област, са ефективни, когато **се извършват изцяло в рамките на многогодишна стратегия и партньорство**. В него се разглеждат също така действията на МИРГ в тази област в контекста на "бизнес-случая с биологичното разнообразие"², с други думи ролята, която икономическата **динамика на много проекти** в областта на **биологичното разнообразие** играе за устойчивостта им и дали опазването и възстановяването на биологичното разнообразие могат да създадат заетост и икономическо развитие на местно равнище.

Проучването на Зеления търговски механизъм разкри, че половината от отговарящите МИРГ са подкрепили действия в областта на биологичното разнообразие: докладвани са 677 операции от 155-те МИРГ, които са отговорили на проучване³, което представлява 59 % от общия брой на докладваните операции, свързани със Зелената сделка.

² Вижте "Бизнес казусът за биологичното разнообразие" тук:

<https://ec.europa.eu/info/стратегия/приоритети-2019-2024-г./Европейско-зелените-сделки/действия-предприети-стратегия-за-биологичното-разнообразие-и-2030-en#бизнес-казуса->

³ Това е 45 % от общия брой на 348 рибарските групи (МИРГ) за програмния период 2014—2020 г. Чрез екстраполация можем да изчислим, че 348 МИРГ са подкрепили 1 520 операции, свързани с биологичното разнообразие.

2. Как рибарските групи се занимават с необходимостта от опазване и възстановяване на биологичното разнообразие на местно равнище?

Проучването е съсредоточено върху пет МИРГ, за да се идентифицират някои добри практики, но също така и поуците, които трябва да се извлекат от техните трудности и успехи. За всяка рибарска група (FLAG) представяме местните особености и се вглеждаме по-подробно в някои от дейностите, които те са поели за опазване или възстановяване на биологичното разнообразие в своята област.

Списъкът по-долу показва тези операции според категориите проекти за биологично разнообразие, използвани в проучването на МИРГ относно действията, свързани със Зеления търговски механизъм. Той показва, че представените по-долу 20 операции обхващат добър набор от проекти за биологично разнообразие.

Управление на рибните ресурси

- Сертифициране на MSC на риболова с тралове и греб (FI)
- Проучване на въздействия и логистика на риболовните видове, които не се експлоатират
- Проучване на развъдници на риба за устойчив риболов (FR)
- Аквакултура - морски таралежи (Португалия)
- Наемане на биолози в подкрепа на плановете за управление на рибарството (ES)

Възстановяване на екосистемите

- Проект за възстановяване на езерото (PL)
- Проучване на синия рак, инвазивен вид и хищник (ES)

Морски отпадъци

- Събиране на фасове от плажове (ES)

Подобряване на качеството на водата

- Водорасли за намаляване на еутрофикацията в сектора на аквакултурите (Португалия)

Управление на морската защитена зона (МРА)

- Оценка на зоните, които не са за риболов (ФР)
- Подпомагане на рибарите да прилагат мерки за защита срещу незаконния риболов (ES)
- Нова настройка на МРА благодарение на повишената осведоменост (ES)

Риболовни съоръжения с по-ниско въздействие

- Уплътнителна мрежа (FI)
- По-селективен риболов с тралове (FI)

Екотуризм

- Управление на туристопотока в Биосферен резерват (PL)

Образование

- Комуникация за резултатите от проучването на зони без забрана
- Образователен център, свързан с опазването на влажните зони и раците (PL)
- Подкрепа за събиране на данни за чувствителни видове и повишаване на осведомеността (ES)

2.1. Франция — МИРГ (GALICA)

Районът на флага на Островите Каланке се простира от Марсилия до Порт Гримо в залива сен Тропе. Той включва два национални парка* (Порт Кро и Каланк, обхващащи морските и сухоземните територии), 11 зони по "Натура 2000" и други защитени крайбрежни зони. Това е вторият туристически регион във Франция и има разнообразен занаятчийски флот, цел за действията на МИРГ.

Двата национални парка са част от партньорството на МИРГ, където има и силно представителство на сектора за занаятчийство**. Всеки парк има "Комисия по риболова", където конфликтите между рибарите и еколозите се решават преди заседанията на МИРГ за подбор на рибарските райони. Това позволява на Galica да работи по въпросите на опазването на ресурсите, като се вземат предвид интересите на заинтересованите страни в областта на околната среда и на специалистите в областта на риболова.

Рибарската група се намира в регионалния комитет по рибарство и морски аквакултури(2000 г.)*** и нейната стратегия включва подкрепа за проекти, насочени към по-добро насърчаване на дребномащабния крайбрежен риболов на местно равнище, като например организирането и насърчаването на къси вериги на доставки за местни риби, или подкрепа за езерен туризъм за диверсифициране на източниците на доходи за рибарите.

* Френските национални паркове (както в Полша, виж раздел 2.5 по-долу) се определят на национално ниво с цел опазване на изключителни природни пространства.

** По-специално, 10-те "prud'homies", традиционни организации, представляващи дребномащабния занаятчийски сектор на местния риболов по френското средиземноморско крайбрежие.

*** <https://www.crpmem-paca.fr/>

Оценка на ефективността на забранените зони

Националният парк Каланк е установил седем риболовни зони в рамките на своя периметър, където е забранена всяка форма на професионален или любителски риболов. Заедно те обхващат 4 600 хектара, най-голямата защитена зона от всички форми на риболов на френския бряг. Извършените тук действия имат демонстрационна стойност за други подобни области. Целта на тези зони е да се подкрепи морското биологично разнообразие в полза на рибните ресурси и за риболова. Първия анализ след три години показва много от предимствата на създаването на тези зони, в които няма риболов: по-голямо разнообразие на рибата, удвояване на биомасата и като цяло по-добър баланс на рибните популации.

© ФЛАГ на Каланк

Впоследствие РИБАРСКАТА ГРУПА финансира проучване за измерване на ефективността на тези мерки след шест години на защита, за да покаже връзката между усилията на рибарите и опазването на околната среда. В проучването се заключава, че биомасата е била умножена 4 до 7 пъти в зависимост от вида и местоположението и че биомасата и разнообразието на риба също са се увеличили в близост и извън зоната, в която няма риболов.

Бюджет: 55 000 евро
(безвъзмездна помощ от МИРГ: 44 000 евро; Национален парк Каланкес: 11 000 евро)

"Научен риболов"

Оценките след три години се извършват основно чрез визуално отчитане от водолази и трябва да бъдат допълнени от сесиите "Стандартизиран научен риболов", провеждани в същите зони. Тези риболовни сесии могат да достигнат до видове, които живеят в дълбоки води, които се движат през нощта или се оценят по-трудно при гмуркане. Тези научни риболовни сесии са проведени през три години, като бяха проведени отново и през шест годишната оценка, за да се получат сравними резултати. Тези дейности се извършват от професионалните рибари, които по този начин участват в управлението на зоните, в които няма риболов.

Бюджет: 45 000 евро
(безвъзмездна финансова помощ от МИРГ: 36 000 евро; Национален парк Каланкес: 9 000)

Комуникацията относно опазването на биологичното разнообразие

Допълнителен проект има за цел да се съобщят резултатите, установени по време на двете направления на оценката на шест години. Създаването на зони без риболов е обект на противоречия, тъй като те бяха възприети като нарушение на свободата на морските лица. Поради това бяха планирани поредица от комуникационни действия (уебсайт, брошура, плакати и изложбени табла), които имат за цел да дадат глас на учените и професионалните рибари върху тяхното възприемане за въздействието на тези забранени зони. Тези действия за комуникация са насочени към широката общественост, професионалните рибари и други морски лица, но трябваше да бъдат отложени поради кризата COVID-19.

Бюджет: 28 153 евро
(безвъзмездна финансова помощ от МИРГ: 22 522 евро; Национален парк Каланкес: 5 631 евро)

Вторият национален парк е този на Port Cros, който е осъществил два проекта, насочени към получаване на по-добро познаване на местообитанията -люпилни, които се намират на територията им. Двата проекта се реализират от ГИС Посдони.⁴

Разбиране на местообитанията на люпилните

Проектът Babuscros има за цел да локализира и характеризира местообитанията на люпилните в парка. Малко е известно за местата за хранене и растеж на младите риби, преди да влязат в местообитанията, обитавани от възрастните. Тези области обикновено са разположени в няколко метра вода и са проучвани малко, което доведе до голяма част от унищожаването

⁴ "Клиентифю". Във Франция това е общоприето партньорство между частния и публичния сектор, което има за цел да обхвана общ изследователски проект, научни умения и насажденията дадена тема за период, определен от страните. Вижте <https://gisposidonie.osupytheas.fr/>

на тези крайбрежни местообитания, тъй като тяхната функционална роля е неизвестна. Babycros има за цел да получи по-добро разбиране на тези местообитания чрез картографиране чрез географска информационна система, след това чрез провеждане на преброяване чрез визуалните точки (брой, размер, вид), допълнени с улов, където е необходимо. Това по-добро познаване на местообитанията ще даде възможност да бъдат взети предвид в контекста на новото развитие на крайбрежните райони: много от тях може да са преместени или да се пренастроят, за да се запазят забележителните местообитания като бариерни рифове или райони, в които обитават редки видове. Методологията е иновативна, защото е безпрецедентна по площ и с различни местообитания в плитки води. Този проект се счита за първа стъпка в идентифицирането на люпилни за видовете от търговски интерес. Тя може да бъде прехвърлена към други сектори на средиземноморското крайбрежие.

Бюджет: 56 250 евро (безвъзмездна финансова помощ от МИРГ: 45 000 евро; Национален парк Порт Кро: 11 250 евро)

Солници като потенциален развъдник за риби

Проектът Salsa изследва потенциала на солниците Nyères като развъдник за риба от търговски интерес. Целта е да се постигне по-добро разбиране на тази функция на солниците, за да се види дали адаптирането на хидравличното управление няма да има положително въздействие върху рибните запаси в залива Nyères. След консултации с местните рибари се извършва преброяване на млади екземпляри, а резултатите са използвани за подхранване на обмена на информация със заинтересованите страни в района. Изследването препоръчва адаптиране на традиционното хидравлично управление на солния съд, което е насочено към производството на сол. То трябва да бъде актуализирано и адаптирано както към изобилието от птици, така и към ролята на солниците като развъдници за млади риби, които са от търговски интерес. Това следва да включва възстановяването на хидравличните връзки между солниците и морето.

бюджет: 37 500 ЕВРО
МИРГ Предоставят: 30 000 ЕВРО; Национален парк Порт Кро: 7 500 евро)

Уроци от Франция:

Тази рибарска група е успяла да насърчи сътрудничеството между рибарите и еколозите чрез общото им членство в органа за вземане на решения на РИБАРСКАТА ГРУПА- МИРГ. Сътрудничеството се осъществява чрез научни изследвания по теми, които са от голямо значение за сектора на риболова и морската среда. Тези проучвания доведоха до новаторски подходи за опазване на биологичното разнообразие, но ще изисква целенасочено финансиране, за да се осъществи напълно.

2.2. Испания – МИРГ Мурсия

РИБАРСКАТА ГРУПА Мурсия обхваща всички крайбрежни общности на Средиземноморския регион Мурсия, Югоизточна Испания. Това е регион с изключително морско биоразнообразие⁸, богати подводни ливади на Посидония и най-голямата солена лагуна в Европа. Зоната се ползва с висока степен на защита на тези природни активи, включително 12 защитени зони по "Натура 2000" и две морски защитени морски зони, създадени за крехки екосистеми, включително специфични видове риби като змиорки и прозрачно попче (*Афи*)

"Добавяне на стойност към природните и културните активи" е една от четирите ключови цели в стратегията на МИРГ. Рибарството и туризмът са важни дейности в района, като и двете са силно зависими от качеството на морската екосистема и биологичното разнообразие. В зоната се намират 168 риболовни кораба (с 515 работни места, от които 80 % са занаятчии) и 471 еквивалент на пълно работно време (ЕПРВ), работещи в сектора на аквакултурите.

В частта на Средиземно море в района на МИРГ един от основните проблеми, които рибарската група има за цел да се разреши, е незаконен риболов, особено през летните месеци, когато туризмът води до голямо търсене в ресторанти за местни риби и миди, оказвайки силен натиск върху някои ценни видове като риба окун, омари и минтай. В лагуната, известна като "Мар Менор", въздействието на интензивното земеделие доведе до еутрофикация, която през 2019 г. беше допълнена от исторически нива на валежи и [наводнения](#), които доведоха огромен приток на сладка вода към лагуната. Резултатът е смъртта на над 3 тона риба и видове, измити по плажовете, слагайки край на риболова в лагуната за около два месеца, което сериозно вреди на туристическата индустрия. Екологичните направления на стратегията на МИРГ позволиха да се реагира на тази катастрофа, както и въведе дългосрочни мерки за опазване на биологичното разнообразие в района.

⁸ През 2015 г. тя е гласувана като "най-доброто гмуркане в Европа" от фондация "Кусто".

Гарантиране на ефективността на защитата на рибните запаси

Морският резерват Кабо де Палос е създаден през 1995 г. и е патрулиран от компания, която е сключила договор с областната администрация. На практика обаче незаконният риболов продължи- той просто се адаптира към времето на редовните патрули. След това, през 2018 г., МИРГ финансира нова инициатива, която предоставя подкрепа на местната "cofradía" (организация за риболов), която плаща на местен рибар да спре риболова за три месеца през лятото, а вместо това да използва лодката си, за да засили дейностите по наблюдение в резервата. Местните познания и контакти, които рибарят е донесъл, се оказаха основни в осигуряването на истински възпиращ ефект за браконьерите.

© МИРГ Мурция

Професионалните рибари знаят кои лодки могат да ловят риба, кога и къде – и кои не трябва да ловят риба. При отбелязване на незаконна дейност, рибарят ще сигнализира на човека, че не може да лови и ще призове бреговата охрана на региона да санкционира браконьерите. Това сътрудничество между регионалната администрация и местния рибар е от голямо значение за прилагането на защитните мерки и означава, че самият сектор е поел собствеността върху "контрол на риболова". Те са били оправомощени да защитават своите ресурси и са видели, че стратегията се компенсира с подобрените рибни запаси. Това доведе и до по-добро приемане и спазване на правилата за риболов в сектора на рибарството. Благодарение на целенасочената подкрепа на МИРГ тази година беше въведена ефективна рецепта за спиране на незаконния риболов. Струвайки само 12 000 до 15 000 евро годишно, *отмогава насам cofradía of Cartagena*, с подкрепата на МИРГ, продължава тази инициатива. Заинтересованите рибари се редуват в изпълняваните от юли до септември дейности за наблюдение, вместо редовната си риболовна дейност.

Бюджет: етап 1 (2018): 13 940 евро; Фаза 2 (2019): 15 000 евро; Фаза 3 (2020 г.): 12 000 евро (100% финансиране от МИРГ)

Действие на Общността за събиране на фасове от плажове

Цигарените фасове са сред първите 10 пластмасови изделия за еднократна употреба, които се намират на плажовете на Европа, преди да се придвижат към морската среда. След успешна инициатива за спиране на незаконния риболов, *cofradía of Cartagena* реши да обърне ръка за справяне с морските отпадъци и организира почистване на плажа през лятото на 2020 г. С подкрепата на МИРГ тя стартира кампания, която се популяризира в социалните медии и чрез плакати, призовавайки членовете на общността да дойдат и да помогнат за събирането на фасовете от цигарите. Въпреки съществуващата ситуация COVID-19, 50 доброволци – както местни, така и туристи – прекарвали един цял ден в средата на август събирайки фасове от плажа. Пет килограма фасове от цигари бяха извадени от плажа, за да не се озоват в морето. Макар че дейността има скромни приноси към обезсърчителния проблем с морските отпадъци, тези инициативи също допринасят за повишаване на осведомеността сред обществеността за въздействието на морските отпадъци и значението на опазването на околната среда. Проектът струва 3 850 евро и се очаква да бъде повторен през 2021 г., този път в по-голям мащаб, с презентации за местния сектор на рибарството и морската среда, както и дегустация на местни риби.

Бюджет: 3 850 евро (финансиране от МИРГ 100%)

Cofradía наема биолог в подкрепа на разработването на планове за управление на рибните ресурси

През 2010 г. регион Мурсия направи задължително въвеждането на планове за управление на риболовните си дейности за змиорки и през 2013 г. за прозрачен риболов на попчета. Макар и не задължително, впоследствие той предложи на риболовните организации да привлекат биолог, който да ги съветва относно планове за риболов. След стартирането на МИРГ през 2017 г. през 2018г. *кофрадия* Сан Педро получи подкрепа, за да наеме свой собствен биолог. Биологът помогна за мониторинг на запасите и посъветва сектора за управление на ресурсите си, например определянето на минимален размер на улова за въпросните видове, както и обемът на улов, който запасите биха могли да поддържат.

Въпреки първоначалната съпротива на интегрирането на биолог в ежедневната си работа, местните рибари се доверят и уважават местния си биолог, който вече се е превърнал в постоянна характеристика на местното риболовно съсловие. Освен това, благодарение на ефективността на тези планове за управление, Мурсия е един от малките региони в Испания, където запасите от попче са достатъчно здрави, за да позволят улова му. Уловът се е увеличил от около 400 килограма през 2011 г. (на стойност от около 10 000 евро) до 3800 килограма през 2020 г. (155 000 ЕВРО).

Това положително сътрудничество с науката също така насърчава *cofradía* да предложи нова инициатива: проучване, в сътрудничество с Испанския институт по океанография, за най-добрия начин за улавяне на синия раци, инвазивни видове, които оказват сериозно въздействие върху биологичното разнообразие в Mar Menor.

Бюджет: 11 858 (100% безвъзмездна финансова помощ от МИРГ)

Наблюдение на чувствителните видове и повишаване на осведомеността

МИРГ също така подкрепи неправителствени организации, действащи в сферата на екологични стандарти за околната среда (ANSE) (asociación naturalista del Sureste), за модернизиране на една от своите лодки , ORCA, за наблюдение на популацията на змиорката в Мар Менор. Освен че събира научни данни, това НПО също така активно участва в повишаване на осведомеността, разработване на ръководства и пътуваща изложба, включително снимки и информация за природните ресурси на района. Подкрепата за модернизирането на ORCA и друга лодка, използвана за наблюдение на китове и делфини в Средиземно море, позволи на организацията да продължи своите дейности за научни изследвания и повишаване на осведомеността, спомагайки за защитата на някои от най-уязвимите видове в района.

Бюджет: 66 956 € - 37 895 евро безвъзмездна помощ от МИРГ; 29 061 евро собствено участие

Уроци от Испания:

МИРГ Галпемур работи по сътрудничеството на всички нива: включване на рибарите пряко в управлението на морския резерв, ангажиране на местната общност в образователните дейности на плажа и включването на екологични НПО в дейности за повишаване на осведомеността. Тя успя да изгради дългосрочни отношения и доверие между рибарите, учените и публичния сектор, за да осигури по-здравословна морска среда и да защити рибните ресурси, като гарантира, че те остават икономически жизнеспособни.

2.3. Финландия — МИРГ за Източна Финландия

Езерото Сайма е най-голямото езеро във Финландия и четвъртото по големина сладководно езеро в Европа. През 80-те и началото на 90-те години качеството на водата в тази уникална екосистема е в лошо състояние в определени райони поради интензивното разширяване на целулозата. Въпреки това, благодарение на развитието на пречистването на отпадъчни води, качеството на водата сега е много добро. Езерото Сайма е дом на няколко застрашени видове от съомга, като кафява пъстърва, съомга, заключена от сушата и арктически чар, както и пръстеновиден тюлен Саима.

МИРГ "Източна Финландия" обхваща голямата езерна зона на Сайма и има за цел да развива местния риболов и да подобрява условията на околната среда чрез увеличаване на използването на недостатъчно използвани рибни запаси и опазване на застрашените видове. Наред с търговския риболов, туризмът и любителският риболов са важни сектори в региона, а екологичната устойчивост и опазването на биологичното разнообразие са основни елементи от стратегията на РИБАРСКАТА ГРУПА FLAG от самото начало. Бюджетът на МИРГ е доста нисък и безвъзмездните средства обикновено се използват за подпомагане на разработването на проекти, които след това трябва да намерят други средства за основните дейности за тяхното изпълнение.

Безопасна за тюлени мрежа - капан

Пръстеновидният тюлен Саимаа е един от най-застрашените в света, състоящ се от само 400 индивида в района на езерото Саимаа, където е изолиран от други тюлени в края на последния ледников период. Глобалното затопляне причинява снежни и ледени условия, които им пречат да намерят подходящи места за гнездене. Освен изменението на климата, една от най-значимите заплахи за тюлена на Сайма е случайно улавяне чрез хрилни мрежи и риболов с капани. Младите тюлени лесно се заплитат или влизат в капан за риби, от който не могат да избягат.

Първите ограничения за риболов в хрилна мрежа влязоха в сила в края на 90-те, което значително намали възможностите за риболов. По инициатива на рибарите и рибарската група МИРГ през 2010 г. беше стартиран пилотен проект за проектиране на мрежа, безопасна за тюлени, въз основа на опита на Балтийско море, но е адаптиран за вътрешни условия. МИРГ играе ключова роля в популяризирането и събра рибари, природозащитници и учени и помогна за осигуряване на финансиране от ЕФР и други източници. Това е последвано от проект по програма LIFE, изпълняван от 2013 до 2018 г. През 2016 г. беше въведена нова мрежа и беше изменен националният регламент, като това позволи на рибарите да използват този новаторски уред през забраната за риболов с хрилни мрежи. Впоследствие много рибари преминаха изключително към използване на мрежи, които са безопасни. МИРГ финансира разработването на онлайн приложение (E-gear), което дава ясни инструкции за рибарите как да проектират и да си направят безопасни за тюлени мрежи. Отчасти в резултат на тези проекти, отношението на рибарите към тюлените се промени през последното десетилетие и те разбират по-добре важноста на мерките за опазване, които трябва да бъдат предприети в управлението на рибарството и вземането на решения.

Бюджет:

Етап 1: 280 000 евро (ЕФР, мерки за колективни действия 3,1);

Фаза 2: 350 000 евро (програма LIFE);

Проект за електронни уреди: 12 000 евро (безвъзмездна помощ от МИРГ: 9 600 евро; финансирането от есента: 2 400 eur).

Подобряване на селективността на риболова с тралове

Vendace (рипус) е малка сладководна бяла риба, която е основната цел за търговския риболов в езерото Сайма. Тя се улавя главно с използването на тралове и грипове. Риболовът в езерото Сайма отнема сравнително малко приулов, но понякога се хващат някои застрашени видове като малка съомга, кафява пастърва, лъчеперка. МИРГ подкрепя местна компания да проучи използването на селективни мрежи и изходи, предназначени да дадат възможност на тези риби да се измъкнат от мрежите. Предварителните резултати за обещаващи. Понастоящем втората фаза на проекта е в ход с цел провеждане на повече тестове и комерсиализиране на това селективно трално изделие и потенциално разширяване употребата му до области, където рискът от пъстървов нежелан улов е висок. Първата версия на този селективен трал устройство е уникална иновация, и екипът за развитие спечели Nordic-Baltic Rural and Maritime Award⁹ през 2018.

Бюджет: фаза 156 000 (90 % ЕФР, пилотни проекти, мярка 3,5; 10 % частно финансиране).

Етап 2: 237 548 евро (150 386 ЕФМДР, УР1 Устойчиво развитие на рибарството; 69 730 евро безвъзмездна помощ на МИРГ; 17 434 евро).

MSC сертифициране на трал в езерото Сайма и грип

Рибарската група МИРГ на Източна Финландия също подкрепя процеса на сертифициране на риболова на езерото Сайма и рибата рипус от Морски Управителен съвет ([MSC](#)- Marine Stewardship Council). Стандартът за риболов на MSC се използва за оценка на това дали даден риболовен сектор е добре управляван и устойчив. Рибата от сертифициран риболов може да бъде продадена със син етикет MSC. Процесът на сертифициране на MSC обединява всички заинтересовани страни, които имат интерес от риболова, включително правителствени служители, изследователи на риболова, любителски риболов и по-широката общност на неправителствените организации. Освен това проектът може да подобри събирането на данни, изследванията и управлението на риболова, както и да разгледа въпросите, свързани с потенциалния нежелан улов. Първата предварителна оценка на съвета беше проведена в Южното езеро Сайма през 2013 г. и на риболова беше препоръчано да се пристъпи към пълната такава. Процесът на оценка обаче беше спрял поради COVID-19 и липсата на важни научни данни, свързани с популациите на риба рипус и данните за улов. За да се справи с тази липса на

данни, МИРГ реши да предостави финансиране за местния университет за провеждане на проучване на динамиката на рипуса в района. МИРГ също така си сътрудничи тясно с Финландския институт за природни ресурси за подобряване на събирането на данни за улова, за да изпълни изискванията за данните от оценката на MSC.

Бюджет: 177 300 евро (131 300 ЕФМДР, 2000000 Насърчаване на маркетинга и обработката; финансирането от частния сектор (46 000 евро).
Проучване на динамиката на популацията на вендета: 12 000 евро (БФП на МИРГ 100 %).

⁹ <https://www.landsbygdsnatverket.se/inenglish.4.6450369c15213cd6fe7de1e3.html>

Неоползотворени видове и логистика

Друг проект, подпомаган от МИРГ е изследователски проект за риболова на недостатъчно разпространени видове риба, като например **roach (вид шаран) и платика**, и въздействието му върху качеството на водите в езерото. Отстраняването на тези видове може да подобри качеството на водите в езерото чрез намаляване на ресуспендирането и рециклиране на хранителни вещества от процеса на хранене. Проектът също така има за цел да създаде пазарно ориентирана верига за създаване на стойност за тези видове. Вторият компонент на проекта е да се подобри сортирането на рибата на борда чрез разработване на риболовни съоръжения и устройства за сортиране (финансирани от МИРГ), както и подобряване на ефективността на сортирането и логистиката след прибиране на реколтата (финансирана от ЕФРР). Проектът също така разработи система за онлайн предаване на данни с цел подобряване на потока от данни за улова на риба и предоставяне на информация за нуждите на търговците и преработвателите на риба. Проектът създава добавена стойност за местните рибари чрез увеличаване на пазарното търсене на недостатъчно използвани се видове и за производство на нови продукти за потребителските пазари и кетъринг индустрията.

Общ бюджет на трите проекта: 339 560 евро, от които:
51 940 евро безвъзмездна помощ от МИРГ;
97 426 евро по линия на ЕФРР;
116 060 евро Министерство на околната среда;
87 089 евро Югоизточна Финландия Университет за приложни науки.

Приложение за събиране на данни за улов на мобилни устройства

Новият Финландски Закон за риболова влезе в сила през 2016 г., който изисква риболовът във вътрешни водоеми да събира данни и да докладва улова си поне веднъж на календарна година. МИРГ "Източна Финландия" инициира разработването на онлайн мобилно приложение на данни за риболова във Финландия. Тя е финансирана от ЕФМДР и разработена от Университета за приложни науки в Югоизточна Финландия. Новото приложение, въведено през май 2020

Уроци от Финландия

В езерото Сайма МИРГ се възприема като неутрален участник, който може да привлече съответните заинтересовани страни, включително рибари, преработватели, изследователи, природозащитници и собственици на акватории. Привличането на рибарите трябва да се извършва от самото начало, като се има предвид, че те имат свои собствени графици и може да се наложи финансова компенсация за участието им. МИРГ също демонстрира, че може да изиграе ефективна роля за стимулиране на финансирането отвъд собствения си бюджет за ВОМР.

г., позволява на стопанските риболовци да изпращат данните за улова чрез приложение за смартфони директно до базата данни на органа, който контролира. Институтът за природни ресурси на Финландия получава актуални данни за улова от рибарите, което подобрява управлението и мониторинга на рибарството.

2.4. Португалия – МИРГ Мондего Мар

Разположен в центъра на португалското крайбрежие, районът МИРГ Mondego Mar представлява сложна и богата среда. Устието на река Мондего е важно за неговата екологична стойност и за стопанската дейност, която тя приема. Там се включват различни видове риболов, дейности, извършвани в яхтеното пристанище и търговското пристанище, както и промишлена дейност като производството на стъкло. Аквакултурите имат все по-голямо значение в района. Цялата тази икономическа дейност се превръща в натиск върху околната среда.

Най-големият проблем за биологичното разнообразие обаче не идва от тези икономически дейности, извършвани в устието, а е причинен от интензивна селскостопанска дейност, най-вече за отглеждане на ориз и царевица. Сладката вода, използвана за земеделие, се излива директно в устието, където се получават голямо количество хранителни вещества и химически торове. Нивото на кислород във водата е драстично намалено, главно поради еутрофикацията, срещана в южния ръкав на устието. Това засяга местните видове, както постоянните в устието, така и мигриращи, тъй като те виждат как сезонното им местообитание бледнее. Сред тези мигриращи видове- миногата (*Petromyzon marinus*), алисът (*Alosa alosa*) и змиорката (*Anguilla Anguilla*) са от голямо значение за местните рибари. Тази висока концентрация на дейности изисква местна стратегия, която подкрепя здравословното им съжителство и насърчава създаването на нови дейности, които гарантират оптимално социално и икономическо развитие, като същевременно се зачита околната среда.

МИРГ Mondego Mar се възползва от многофондово финансиране и нейната местна стратегия трябва да отговаря на целите на три европейски фонда: ЕФМДР, ЕФРР и ЕСФ. Стратегията за местно развитие включва четири цели, една от които се фокусира върху насърчаването на устойчив растеж, основан на устойчивото използване на местните ресурси.

Използване на макро водорасли за намаляване на въздействието върху околната среда на аквакултурите

Аквакултурата е една от най-обещаващите дейности, като 19 активни компании се намират в устието на река Мондего. Следователно защитата на естественото местообитание е от основно значение. Изхвърлянето на отпадъчни води от аквакултури може да генерират излишък от хранителни вещества, оказващ влияние върху местните видове като морските водорасли *Zostera noltii* и ценни търговски видове като сърцевидна мида (*Cerastoderma edule*), морския вълк (*Dicentrarchus labrax*), обикновен морски език (*Solea solea solea*) и европейската писия (*Platichys flesus*). Всичко това е важен улов за местната рибарска общност.

Alga Depur е пилотен проект, осъществен в местен рибовъден обект, разположен в устието, който изследва възможността за отглеждане на макро алгае в районите на аквакултурите. Това ще подпомогне устойчивото диверсифициране на района като насърчи създаването на нови предприятия, насочени към разрастването и събирането на тези водорасли като същевременно ще намали въздействието на дейностите от производство на аквакултури. Проектът се основава на концепцията за интегрирана мултитрофична аквакултура (ИМТА) като показва екологичните и социално-икономическите предимства от прилагането на ИТА в малките и средните крайбрежни аквакултури. Тя ще позволи също така идентифицирането на най-подходящите водорасли за подобряване на качеството на отпадъчните води от рибните стопанства, утаяващи се в околната среда, като се вземе предвид местният климат. Досега проектът е разработил проучвания, свързани с три местни вида водорасли: *Ulvasp.*, *Chondrus crispus* и *Codium sp.* въпреки че анализът на резултатите все още не е приключил.

Проектът е в сътрудничество с Центъра за екологични и морски науки (клон на Университета в Коимбра), който е особено активна заинтересована страна в МИРГ и източник на знания за устойчивостта на морските дейности.

Бюджет: 208 836 177 511 €: безвъзмездна помощ от МИРГ; 31 325 Университет на Коимбра

Проучване за производството на морски таралежи в плен

От 16 век, районът Mondego Mar е важен район за производство на сол, но тази дейност е намаляла и много от тези солени добиви са изоставени. МИРГ финансира изследователски проект за преобразуване на някои от тези неизползвани пространства за производство на аквакултура, силно пожелана от ресторанти: морския таралеж, известен също като "португалски хайвер".

Морските таралежи стават изключително популярни преди няколко години в националната висока кухня и се доставят предимно от дивите запаси. Това доведе до увеличаване на натиска върху околната среда, което от своя страна води до намаляване на някои от естествените запаси. Изследователи от Центъра за екологично и морски науки от Университета в

© МИРГ Монтего Мар

Коимбра извършва проучени методи за обработка на морски таралежи. Проектът OtimO има за цел да разбере как да подкрепи растежа на морския таралеж и да осигури репродуктивната му способност в плен, въпреки трудностите, свързани с многото варианти, влияещи на неговото развитие. Стартиращ начален старт е създаден с цел да се анализира жизнеспособността на проекта в бизнес среда. Проектът е насочен към използването на мултитрофични аквакултурни системи, интегрирани с рецикулацията на водата, тъй като те позволяват

повторната употреба и рециклирането на ресурсите и се свеждат до минимум въздействието върху околната среда. Изследването ще проучи своята жизнеспособност в резервоарите за аквакултури и в два местни района, използвани преди това за производство на сол.

Бюджет: 202 942 евро
(безвъзмездна помощ от МИРГ: 172 501 евро, Университет на Коимбра: 30 441 евро)

МИРГ като канал за различни фондове

МИРГ не е само източник на финансиране. Благодарение на познанията си за района, на ангажимента си за местно развитие и ролята на посредник в местната общност, тя може да осигури съществена подкрепа за редица проекти, финансирани от фондове, различни от ЕФМДР. Пример за това е дейността на ECOSURF съвет, по проект CAPITEN¹⁰ от Атлантическото пространство. Управителния съвет на ECOSURF подкрепи демонстрационни действия, насочени към проектиране и производство на екологични сърфове, направени от местен кактус – агаве – материал с отлично качество, който може да бъде експлоатиран по устойчив начин. Кактусът се събира на местно ниво, само от мъртви растения, а сърфовете са ръчна изработка. Те са направени от природни ресурси, за разлика от традиционните сърфове, изработени от елементи, получени от петрол, които не могат да бъдат рециклирани. Те също са много устойчиви и не генерират отпадъци, когато се изхвърлят.

Бюджет: 126 454 евро (ЕФРР: 94 842 евро; безвъзмездна помощ от МИРГ: 31 613 EUR)

Уроци от Португалия:

МИРГ Мондего Мар е група с многофондово финансиране, в която пресечната точка е от съществено значение: за да се осигури устойчивостта на крайбрежните дейности, групата трябва да осигури създаването на заетост и нови икономически възможности в района като същевременно защитава природните ресурси, от които всички те зависят. Съвместното съществуване на множество различни дейности в една обща среда прави участието на всички заинтересовани страни от основно значение. Съвръзването с научните изследвания се оказва най-добрият съюзник на МИРГ за намиране на иновативни решения за местни предизвикателства.

2.5. Полша - МИРГ "Моренка"

Моренка е вътрешна рибарска група МИРГ, разположена в южната част на Померания, като голяма част от площта е покрита с гори и над 300 езера. Езерният риболов и аквакултурите (главно пъстърва, шаран и есетра) имат дълга традиция и остават важни за икономиката на региона, въпреки че те са основен източник на доходи само за малък брой участници.

¹⁰ CAPITEN (Атлантически клъстер за технологични и икономически иновации в морския сектор) е европейски проект за сътрудничество, съфинансиран от програмата за регионално развитие INTERREG Атлантическо пространство, който обединява 16 партньори от Шотландия, Ирландия, Франция, Португалия и Испания. Вижте <https://capiten.eu/?lang=en>

Повечето предприятия в областта на рибарството и аквакултурите трябва да търсят допълнителни приходи от риболов или туризъм. Сред финансиращите членовете на МИРГ има няколко големи рибовъдни стопанства (включително Mylof - най-голямата ферма за пъстърви в Полша) и силно активната група по ЛИДЕР – МИГ "Sandry Brdy", чиято територия частично се припокрива с тази на МИРГ. МИГ и МИРГ споделят един и същ президент.

Една от най-отличителните черти на района е наличието на Тухолската гора – една от най-големите борови гори в Полша (над 400 000 хектара). Със строго защитения Национален парк, няколко по-малки природни резервата (висока степен на правна защита) и няколко ландшафтни парка (по-ниска степен на защита), Тухолската гора е дом на много уникални животински и растителни видове. Една от двете ключови цели на стратегията на МИРГ е да се разработи съгласувана туристическа марка за района, като същевременно се използват природните богатства по устойчив начин. Повечето проекти, подкрепени от МИРГ, се капитализират в непокътнатото естество на гората Тухола, включително рибарските производители, които често изтъкват чистата среда, в която се произвежда рибата като основен елемент от дейностите им за популяризиране.

Дейности, свързани с Биосферния резерват

Ключов фактор, който интегрира всички дейности на МИРГ около биологичното разнообразие е създаването през 2010 г. на Юнеско Биосферен Резерват "гора Тухола"¹¹. Биосферния резерват има три Цели: Да защита ценните екосистемите; Да насърчава устойчивата човешка дейност; да насърчава научните изследвания и образованието. Важното е, че биосферен резерват не предполага нова форма на защита- той се основава на правни форми на закрила, които вече съществуват, но осигурява интернационално признание и играе ключова роля за повишаване на осведомеността. **В контекста на стратегията на МИРГ, биосферният резерват Тухола действа като обща "марка", която обединява всички дейности, свързани с туризма и околната среда.**

Сътрудничеството между Биосферния резерват и МИРГ има положителни въздействия и за двете страни. От една страна, МИРГ (и по-рано МИГ "Лидер" "Сандри Бърди") изигра ключова роля в създаването на резервата и за мобилизиране на различни заинтересовани страни в подкрепата си за сътрудничество с университета "Николай Коперник" в Торун и екологични НПО. Това беше съществен фактор за Юнеско за утвърждаване на резервата, докато предишните инициативи за биосферни резервати често се проваляха, защото са били насърчавани само от една група заинтересовани страни, като изследователи или еколози. От друга страна, резервът дава на рибарската група силна идентичност и спомага за популяризирането на рибните продукти и туристическите атракции: например, компанията Mylof използва логото на Биосферния резерват, за да популяризира своите продукти от пъстърва. Сътрудничеството по биосферния резерват с властите на Националния парк, горските власти и други също засили признаването на МИРГ като важен играч в развитието на региона.

Дейности, извършвани в рамките на бюджета на анимационните дейности на МИРГ.

¹¹ Мрежата от [Биосферни резервати](#) е част от Програмата на ЮНЕСКО "Човек и биосфера", която се фокусира върху съвместното съществуване на човешката дейност с ценни природни дадености. В света има над 700 биосферни резерва, от които 10 са в Полша. [Тухолската гора](#) е най-големият и най-скоро създаденият биосферен резерват в Полша.

Свързване на биологичното разнообразие с туризма и образованието

Директорът на ландшафтния парк Удзидз, г-н Пенк, е страстен по въпроса за околната среда и образованието. С подкрепата на МИРГ (от периода 2007—2013 г.) той успява да запази ценна влажна зона, която преди това е застрашена от разрастването на градовете, и започва да отглежда полски раци (*Astacus astacus*), които са изключително чувствителни към замърсяването и често се използват като индикатор за качеството на водата. Този вид в момента е под натиск от инвазивните американски раци. Г-н Пенк също инвестира в малък образователен център с информационни панели и две стаи за гости, построени в местния стил - kaszuby. Центърът предлага образователни посещения и престой за ученици и любители на природата. Дейностите на центъра са интегрирани с по-широката инициатива на МИРГ за популяризиране на местното кулинарно наследство, например ежегодния Фестивал на бялата риба и полските раци.

Бюджет:

Проект за възстановяване на влажните зони: 90 000 евро (100% финансиран от МИРГ);

Инвестиции в туризма: 47 000 евро (безвъзмездна финансова помощ от МИРГ: 40 000 евро)

Местни здравни услуги, мобилизирани за опазване на биологичното разнообразие

Друга бизнес инициатива, която подобрява биоразнообразието, е частната здравна клиника в Krojanty, предлагаща висококачествени услуги (основно терапия на заболявания на гръбначния стълб) както на местното население, така и на туристите от страната и чужбина. Клиниката е партньор в МИРГ и нейните собственици са взели участие в дейности за обучение и повишаване на осведомеността, организирани от МИРГ относно ролята на природните дадености в идентичността на района. В резултат на това те решиха да подобрят атрактивността на историческия парк около клиниките, като същевременно подобряват биологичното си разнообразие. Те кандидатстваха за финансиране на рибарската група FLAG за възстановяване на няколко малки езера/езера в парка, като по този начин защитават много ценни растителни и животински видове от изчезване.

Бюджет: 110 000 евро (безвъзмездна помощ от МИРГ: 93 000 евро; 17 000 евро)

Организиране на туристическа инфраструктура за опазване на биологичното разнообразие

МИРГ също така подкрепи множество проекти, за да помогне за управление на потока от туристи в Биосферния резерват. Колоездачните или туристически пътеки, както и каякинг пътеките, помагат на туристите да се отдалечат от райони, където тяхното присъствие би нарушило крехките екосистеми, като им позволява да изследват някои от най-впечатляващите природни дадености. За тази цел МИРГ е подпомогнала публични и частни инвеститори, включително органите на Националния парк и горските органи, да създадат пунктове за наблюдение, указателни пунктове и информационни табла, пейки, места за почивка, тоалетни,

понтони, кошчета за отпадъци и др. Поради високата цена на тези инвестиции, само малки части могат да бъдат финансирани от МИРГ. Въпреки това, по думите на председателя на МИРГ " финансирането е само малък елемент от приноса на МИРГ – по-важно е мотивацията и насърчаването на съгласуван набор от дейности около туристическите активи на района".

Бюджет:

- Tuchola Forest National Park - инвестиции в инфраструктура за отдих, общ разход за 12 000 евро (безвъзмездна помощ от МИРГ: 10 000 ЕВРО)

- Община Карсин: инвестиции в инфраструктура за отдих за каякинг, обща стойност 225 000 евро (безвъзмездна помощ от МИРГ: 155 000 евро)

Община Бруси: инвестиция в велосипеден път, свързващ природните активи: обща стойност 300 000 евро (безвъзмездна помощ от МИРГ: 72 000 €)

Уроци от Полша:

МИРГ Могенка положи специални усилия за интегриране на аспектите, свързани с околната среда и биологичното разнообразие, във всеки подкрепян проект. Тя успя да убеди местните общини, че има "бизнес аргумент за биоразнообразието", което води до потенциално разширение на местния биосферен резерват, който е ключов актив на

3. Поуки от работата на МИРГ по биоразнообразието

3.1 Сътрудничеството е от ключово значение за отключването на действията по отношение на биологичното разнообразие.

В областта на рибарството много въпроси, свързани с опазването или възстановяването на биологичното разнообразие, произтичат от усещането за противопоставяне между интересите на различните заинтересовани страни. Обикновено дългосрочното управление на рибните ресурси е важен инструмент за опазване на биологичното разнообразие, но често се възприема от рибарите като противоречащо на техния интерес. Чрез включването на рибарите или техните представители в това ръководство, те могат да бъдат убедени в дългосрочния интерес към тях. Нито една група от заинтересовани страни не налага решението и е необходимо да се установи диалог, за да се разберат по-добре общите предизвикателства и да се обсъждат възможните така, че да се намерят решения. Това изисква изграждане на доверие между групите заинтересовани страни, което е процес, който се извършва в процеса на повечето МИРГ.

- **Сътрудничеството между рибарите и други заинтересовани страни** е било насърчавано от петте МИРГ, както е показано в описанията на проектите по-горе. Френската рибарска група е включила рибари в контрола на зоните, в които има забрана за улов, а РИБАРСКАТА ГРУПА се превърна в мястото, където местните рибари и представителите на двата национални парка могат да провеждат диалог. В Испания МИРГ подкрепи местната *коффридия* да плаща на рибар, който патрулира из морска защитена зона, за да предотврати незаконния риболов. По този начин рибарите са били оправомощени да защитават собствените си ресурси и са видели, че стратегията се отплаща с подобрени рибни запаси. Тези действия ни научиха на някои уроци относно работата с рибарите: срещите на МИРГ трябва да вземат предвид техните специфични риболовни графици; на рибарите може да се наложи известно финансово обезщетение, ако дейностите им попречат да извършват риболов по нормален начин; представители на любителския риболов, които са много активни, също могат да бъдат включвани.
- **Сътрудничеството с научните изследвания** присъства във всички интервюирани РИБАРСКИ ГРУПИ и много от представените по-горе проекти. Разбира се, разбирането на взаимовръзката между различните видове и въздействието на различните водни дейности е сложно и изисква внимателно проучване и данни, ако трябва да се разработят адекватни отговори. Освен това нови проблеми се пораждат от еволюционните процеси (като изменението на климата или нарастващия натиск от страна на туризма) и изискват систематично проучване на решенията. Потопъл климат може да позволи, например, чужди видове да процъфтяват за сметка на местните видове, както се вижда в случая на инвазивния син рак в Мар Менор, Испания).
- **Сътрудничеството с местната общност** е сила на всички МИРГ, представени тук. МИРГ използват своите познания за местната зона и основните компоненти на своята общност, за да насърчават сътрудничеството, необходимо за намирането на нови решения. В Полша един от ключовите фактори за успех е способността на МИРГ да установи контакти и да изгради доверие с редица ключови заинтересовани страни от различни сектори в биосферния резерват и други дейности, свързани с околната среда и биологичното разнообразие.
- **Сътрудничеството с местни НПО** също е от съществено значение, тъй като те често са най-активните заинтересовани страни, които защитават местното биологично разнообразие, повишават осведомеността по въпроси, които не са били забелязани преди. МИРГ за Мурсия в Испания подкрепи НПО, за да наблюдава населението на змиорката в Мар Менор и да повиши осведомеността за необходимостта от действие за защита на змиорката.
- **Сътрудничеството с публичния сектор** е важно за достъпа до финансиране, но също и поради

областите на компетентност, които покриват. Във Финландия МИРГ си сътрудничи тясно с Министерството на околната среда и контролните органи по улова с цел подобряване на управлението на рибарството, докато рибарите в Испания сътрудничат с държавната агенция, сключила договор за борба с незаконния риболов. В Полша работата по биосферния резерват изисква сътрудничество между МИРГ и властите на националните паркове, горските власти, общините и др.

В много случаи решаването на по-обща въпроси ще изисква сътрудничество от страна на няколко или на всички заинтересовани страни. Във Финландия защитата на тюлена може да се развива само с подкрепата на изследователи, рибари и публичната администрация. По същия начин, биосферният резерват в Полша е създаден благодарение на сътрудничеството на МИГ, МИРГ с местния университет, НПО и публичната администрация.

3.2 Иновациите са необходими

Трябва да се идентифицират заплахи за биологичното разнообразие и да се изследват нови решения. МИРГ могат да подкрепят проекти за разработване и пилотно разработване на такива решения, включително екоиновации⁵ или да определят и прехвърлят съществуващи решения в конкретен контекст или проблем в своята област. Например, МИРГ "Южна Финландия" финансира научни изследвания за разработването на мрежи за улов, които са безопасни за тюлени: то се основава на цензуриран опит, натрупан в Балтийско море, но е адаптиран към условията на езерото Сайма. Вторият етап на този проект е финансиран по програма LIFE. Всички действия, подкрепяни от френската рибарска група FLAG, са проучвания за оценка на ефективността на конкретните действия за опазване на биологичното разнообразие (като например създаването на зони със забрана за улов) или за определяне на нови действия, които биха могли да подкрепят местното биологично разнообразие (например по-добро разбиране на начина, по който модификациите в управлението на солници биха могли да засилят ролята им на местни развъдници за риба). В Португалия РИБАРСКАТА ГРУПА е финансирала проучване относно възможността за отглеждане на макро водорасли в районите на аквакултури с цел подпомагане на развитието на нови и устойчиви икономически дейности.

3.3. Биологичното разнообразие може да бъде източник на икономическо развитие.

Повечето от представените по-горе проекти имат икономическо измерение, а действията на МИРГ в тази област подкрепят "бизнес-казуса за биоразнообразието", посочен във въведението. Тези проекти показват, че опазването и възстановяването на биологичното разнообразие често са начин за създаване на заетост и икономическо развитие на местно равнище. Това икономическо измерение подкрепя устойчивостта на тези действия, които са там, за да останат там, тъй като те осигуряват работни места и доходи на местните хора.

Например, една девствена среда и/или специфични природни ресурси привлича клиенти за пакети за еко-туризъм. В Полша логото на Биосферен резерват се използва за популяризиране на местни продукти и привличане на посетители в района. Рибарската група FLAG (МИРГ) в Източна Финландия счита, че туризмът и любителският риболов са важни сектори в региона, а екологичната устойчивост и опазването на биологичното разнообразие са от ключово значение за техния успехи. Във Франция проучванията показват, че зоните, които не са свободни за улов, действително позволяват по-добър риболов в околността, като осигуряват по-добри доходи на

⁵ 12 Екоиновациите са "всяко нововъведение, което води до напредък към целта за устойчиво развитие чрез намаляване на въздействието върху околната среда, повишаване на устойчивостта на въздействия върху околната среда или по-ефективно и отговорно използване на природните ресурси" – Преминаване към "Зелени".

местните рибари. В Португалия МИРГ финансира научни изследвания, за да идентифицира как да се изгради икономическо развитие, основано на новата тенденция на пазара на консумиращи морски таралежи - "португалският хайвер".

3.4. Необходими са мащабни действия, за да се повлияе на биологичното разнообразие

Действията на МИРГ са с малки мащаби и ресурсите им са ограничени. Освен това работата по биологичното разнообразие обикновено е само едно от основните направления на стратегията на РИБАРСКАТА ГРУПА / FLAG. По-големите инвестиции (от други източници на финансиране) често се нуждаят от надграждания върху действия, тествани или стартирани от МИРГ.

Чрез сътрудничество със заинтересованите страни МИРГ, работещи в областта на биологичното разнообразие, създават пространство, в което могат да бъдат адресирани и евентуално решени конфликтите. Това разширява мащаба на работата, която МИРГ предприемат и биха могли да отворят достъп до други източници на финансиране. Много от представените по-горе примери показват как МИРГ могат да подкрепят разработването на проекти, които се изпълняват с използване на по-големи фондове. В Източна Финландия, чрез своя проект за пренасочване на търсенето на пазара върху недостатъчно използвани видове, МИРГ предоставиха основата, необходима за задействане на инвестиции от ЕФРР и други основни органи. Петте проекта, подкрепени от МИРГ "Каланкюските острови" във Франция, бяха проучвания, чиито заключения на практика ще изискват още средства. Проектът ECOSURF се финансира от проекта CAPITEN на Атлантическия регион на Interreg. МИРГ трябва да развият познанията си за различните направления за финансиране, за да могат да насочват и подкрепят бенефициентите по проекти.

3.5. Образованието и комуникацията са от ключово значение

Опазването и възстановяването на биологичното разнообразие изискват ангажираността на всички местни хора. Неотдавнашното проучване, проведено от FARNET относно приноса на МИРГ към Зеления механизъм, установи 166 проекта в областта на образованието и комуникациите, което е второто по резултат равнище в това проучване. МИРГ Mogenka в Полша организира обучение за членовете на тяхната комисия за подбор, което повиши осведомеността относно необходимостта от подкрепа на проекти с положително въздействие върху околната среда и биологичното разнообразие. РИБАРСКАТА ГРУПА "Каланкюските острови" във Франция предостави финансиране, така че резултатите от проучванията върху зоните без улов да бъдат съобщавани на широката общественост, за да се повиши осведомеността по въпросите, свързани с прекомерния улов. В Испания събирането на цигари на плажа може да има само малък ефект върху количеството отпадъци, които се озовават в морето, но има образователна стойност както за участниците в дейността, така и за тези, които са свидетели на резултатите.

4. Заключение

Стратегията за биологичното разнообразие съдържа конкретни ангажименти и действия, които трябва да бъдат поети до 2030 г., като това проучване показва, че рибарските групи (МИРГ) могат, а в някои случаи вече са насочени към следните действия:

Конкретни ангажименти и действия за бъдат постигнати до 2030 г.	Как РИБАРСКИТЕ ГРУПИ изпълняват тези ангажименти и действия
1. Увеличаване на площите под статут на защитените територии (най-малко 30 % от моретата в ЕС)	Много МИРГ имат защитени зони в своята територия: "Натура 2000", морски защитени зони, зони без улов и т.н. МИРГ могат да играят голяма роля в подкрепа на създаването, разширяване или управление на тези защитени територии.
2. Възстановяване на влошени екосистеми	Много МИРГ участват в търсенето на нови решения на въпросите, свързани с биологичното разнообразие в своята местна област. Това може да бъде постигнато чрез съвместна работа с рибарите и техните организации (<i>prud'homies</i> , <i>cofradiasi</i> др.), но също така и с предприятия, изследователи, местни НПО, публични администрации и др. По този начин те гарантират, че приетите решения са подходящи за всички заинтересовани страни, което следва да подобри шансовете им в борбата със загубата на биоразнообразие на местно равнище.
3. Подобряване на знанията и по-добро интегриране на въпросите, свързани с биологичното разнообразие, към вземането на публични и стопански решения	МИРГ подкрепиха операции за придобиване на знания по въпроси, свързани с биологичното разнообразие на територията си, и как могат да бъдат разрешени проблемите с тях. Финансирането се разпределя, често като начално финансиране, което е допълнено от основните фондове след първоначалното стартиране на работата. Някои МИРГ активно допринасят за събирането на данни.
4. Действия в световен мащаб за спиране на загубата на биологично разнообразие	МИРГ обикновено не участват в международното сътрудничество, но те представляват локалния аспект, което е необходимо за прилагането на политики на по-високо ниво.

Това кратко проучване на казуси показва, че работата на местно равнище е наистина от значение за решаването на проблемите, свързани с биологичното разнообразие. От значение е, защото именно на местно равнище се усещат последиците от загубата на биологично разнообразие и увреждането на екосистемите и там се появяват възможности за конкретни действия.

МИРГ трябва да играят важна роля за да са в крак с тези промени чрез това, което те най-добре правят: създаване на мрежи и ангажираност с всички заинтересовани страни. Това дава информация за местните проблеми и възможните решения, включително евентуалното източници на финансиране. Фактът, че те имат свой собствен бюджет, е изключително ценен за насърчаването на другите да допринасят с ресурси за опазване на биологичното разнообразие. Действително действията на местно равнище трябва да бъдат допълнени от сътрудничество с широк кръг от заинтересовани страни, включително на регионално, национално и европейско равнище.

В бъдеще може да се счита, че концепцията за "проверка на биологичното разнообразие" гарантира, че опазването на биологичното разнообразие и/или възстановяването се разглеждат във всички финансирани от РИБАРСКИТЕ ГРУПИ проекти. Предприети по подобен начин на "проверка на околната среда", този подход беше насърчаван от Европейската комисия, която предложи ключови европейски програми за финансиране да бъдат подложени на този процес на проверка¹³.

В крайна сметка МИРГ са партньорства, които имат за цел да насърчат устойчивото развитие на техните местни райони и техните природни ресурси. Тази дейност по развитие включва икономически, социални и екологични елементи. И трите са взаимозависими и ако рибарската група избере това, има силен потенциал за работа около биологичното разнообразие, за да играе по-голяма роля за принос към това развитие в бъдеще.

¹³ Вж. https://ec.europa.eu/environment/nature/biodiversity/financing_en.htm, в която са налице насоки за проверка на биоразнообразието на бюджета на ЕС за периода 2014—2020 г., включително конкретни насоки относно ЕФМДР.